

Komentētāju agresivitāte internetā: auditorijas un žurnālistu stratēģiskā spēle

Anda Rožukalne

Rīgas Stradiņa universitāte, Komunikācijas fakultāte, Komunikācijas studiju katedra, Latvija

Ievads. Šis pētījums ir turpinājums 2011. gada beigās Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas katedras un Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta pētnieku grupas uzsāktajam interneta auditorijas agresīvas komunikācijas pētījumam "Interneta agresivitātes indekss". Unikālais pētījuma formāts parāda, kā pēc noteiktām kategorijām atlasītu vārdu palīdzību var noteikt agresīvas komunikācijas īpatsvaru un dinamiku interneta komentāru vidē. Vienlaikus pētījuma gaitā iegūtie dati dod iespēju tos analizēt un interpretēt mediju satura un mediju menedžmenta kontekstā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Konkrētā pētījuma mērķis ir novērtēt Latvijas lielāko interneta ziņu portālu komentētāju agresivitātes līmeni, salīdzinot portālu delfi.lv, apollo.lv, tvnet.lv ziņu saturu ar komentētāju reakciju, analizējot to rakstu tematus, avotus un pasniegšanas veidu, kuri izraisījuši vislielāko agresivitātes indeksa kāpumu.

Pilotpētījumā 2011. gadā, analizējot 17 agresivitātes indeksa virsotnes un izvērtējot 156 visagresīvāk komentēto ziņu saturu, tika konstatētas kopsakarības starp ziņu kvalitātes rādītājiem un ziņu komentētāju agresivitātes līmeni.

Nākamajā pētījuma posmā, pārbaudot hipotēzes, salīdzināts ziņu portālu saturs 21 agresivitātes indeksa virsotnē un 17 tā zemākajos punktos 2012. gadā. Pētījuma gaitā meklētas atbildes uz jautājumiem, kā komunikatora profesionālā uzvedība var ietekmēt auditorijas uztveri un reakciju uz medija saturu. Ar kontentanalīzes palīdzību analizēts visagresīvāk komentēto ziņu saturs: to virsraksta forma, ziņu ievada pieteikumi un citi dati, meklējot kopsakarības redakcijas publicētajā tekstā un agresīvo komentāru vidē. Pētījuma gaitā savākti dati, kas ļauj identificēt tematus, rubrikas, ziņu pasniegšanas un teksta veidošanas pieejas, kas varētu izraisīt vai ietekmēt agresīvu komunikāciju internetā.

Lai salīdzinātu teksta analīzes rezultātā iegūtos datus un skaidrotu interneta ziņu portālu delfi.lv, apollo.lv, tvnet.lv redakciju ziņu pasniegšanas pieejas, veikta ziņu portālu redaktoru un žurnālistu aptauja un daļēji strukturētas intervijas ar ziņu portālu galvenajiem redaktoriem. Pētījumā iegūtie dati analizēti, izmantojot dienas kārtības un "vērtu sarga" teoriju, masu komunikācijas teorētiku atziņas par ziņu socioloģiju un mediju rutīnu veidošanās likumsakarībām, kas palīdz analizēt interneta komunikācijas dalībnieku ietekmi komunikācijas procesā interesētā.

Rezultāti un secinājumi. Pētījuma dati parāda, kā redakciju satura veidotāji jeb informācijas "vērtu sargi" var vadīt auditorijas reakciju, kādi redaktoru lēmumi un kuri ziņu veidošanas paņēmieni var palielināt vai samazināt agresīvu komentāru apjomu un agresīvu komunikāciju interneta ziņu portālos. Analizējot pētījuma datus, var secināt, ka auditorijas agresivitāti palielina ziņas, kurās nav pietiekama viedokļu daudzveidība, kuras ir dramatisētas un sensacionalizētas vai kuru saturs veidots pēc t. s. stratēģiskās spēles (*strategic game, game scheme*) principiem. Vairāki pētījuma secinājumi ir būtiski diskusijā par interneta žurnālistikas kvalitāti Latvijā un ziņu portālu satura veidošanas profesionālajām rutīnām, kurās būtiska nozīme ir fragmentētai beznaratīva komunikācijai un dažādiem auditorijas uzmanības piesaistīšanas paņēmieniem.